

2017'de ekonomiyi politik gelişmeler şekillendirecek

2016'da Türkiye'de ve dünyada politik belirsizlikler gündemeydi. The Economist tarafından yayınlanan The World in 2017 dergisinde (2017'de Dünya) küresel ekonominin hız kazanmakta zorlanacağı ve dünya ekonomisinde yeni normalin "cılız büyüme" olduğu yorumu yapıldı. Dergiye göre 2017'de ekonomiyi şekillendirecek unsurların başında politik gelişmeler gelecek.

Dünya ve Türkiye ekonomisinin seyrinde 2016'da siyasetin gölgesi hissedildi. 2016'da küresel piyasalardaki yatırımcının tercihlerinin belirlenmesinde ABD seçimleri, İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden ayrılmasına (Brexit) yönelik referandum ve son zamanlarda ise İtalya'daki kabine değişikliği gibi politik belirsizlikler etkili oldu. 2017'de de yatırımcının bir gözü merkez bankalarının kararlarında diğeri ise politikacılarda olacak. The Economist tarafından yayınlanan The World in 2017'de (2017'de Dünya) küresel ekonominin hız kazanmakta zorlanacağı ve dünya ekonomisinde yeni normalin "cılız büyüme" olduğu yorumu yapıldı. Dergide göre yeni yılda ekonomiyi şekillendirecek unsurların başında politik gelişmeler

gelecek. ABD'de 6 Kasım seçimleriyle göreve başlayan Donald Trump yönetimi bazılarına göre yeni bir dünya düzeninin başlangıcı olabilir. Trump yönetiminin altyapı harcamalarını artırma, vergileri indirme, parasal politikanın sıkılaştırılması konusunda daha ağır hareket etme planları ve ticarete nasıl bir politika izleyeceği yakından izlenecek. Yatırımcının odağında ayrıca Brexit'in İngiltere ve Avrupa ekonomisine etkisi olacak. İlkbahar aylarında yapılacak Fransa'daki başkanlık seçimleri ve multitemelen Eylül'de yapılacak Almanya parlamento seçimleri de piyasaların radarında. Bunun nedeni ise seçimlerde sağ kanadın güçlenmesinin daha milliyetçi ve ticari işbirliğine daha mesafeli bir atmosfer yaratabilecek olması.

Türkiye'nin Dış Ticareti (Milyar \$)

	İhracat	İthalat
2007	107	170
2008	132	201
2009	102	140
2010	113	185
2011	134	240
2012	152	236
2013	151	251
2014	157	243
2015	143	207
*2016	143	198
*2017	153	190

Kaynak: TÜİK / *OVP Tahmini

Türkiye'nin Yıllık GSYH Büyüme Oranları (%)	
2007	4,7
2008	0,7
2009	-4,8
2010	9,2
2011	8,8
2012	2,1
2013	4,2
2014	3,0
2015	4,0
*2016	3,2
*2017	3,7

Kaynak: TÜİK / *OVP Tahmini

En hızlı büyüme yüzde 5,2 ile Asya'da gerçekleşecek

The Economic Intelligence Unit (EIU) tahminlerine göre küresel ekonomi cari fiyatlara göre önümüzdeki yıl art arda 6'ncı yıl yüzde 3'ün altında kalacak. 2008 krizinden sonra beklenen ancak bir türlü gelmeyen güçlü büyüme EIU'ya göre 2017'de de yaşanmayacak. Reel olarak yüzde 4 büyüme genellikle güçlü bir performans kabul edilirken, yüzde 3 civarında gezinen büyüme rakamları normal kabul ediliyor. 2017'de dünya ekonomisinin sadece yüzde 2,5 büyüyeceği tahmininde bulunan EIU'ya göre gelecek yıllarda da ekonomi bundan daha iyi bir büyüme sergileyemeyecek. Satın alma gücü paritesine bakıldığında ise 2017'de büyümenin yüzde 3,4 olması bekleniyor. 2017'de en hızlı büyüme yüzde 5,2 ile Asya'da gerçekleşecek. Sahra Altı Afrika yüzde 3,0, Ortadoğu ve Kuzey Afrika yüzde 2,8 ile Asya'yı takip edecek. Kuzey Amerika'da yüzde 2,3, Doğu Avrupa'da yüzde 1,9, Latin Amerika'da yüzde 1,7 ve Batı Amerika'da yüzde 1,1 büyüme bekleniyor. 'Zayıflık her yerde' diyen The Economist'e göre ABD gelecek yıl yüzde 2,5 büyümeyi aşamayacak. Euro Bölgesi'nde altı yıldır büyüme yüzde 2'nin altında kalırken, AB'den çıkma hazırlığı yapan İngiltere'de ekonominin sadece yüzde 1,4 büyüyeceği tahminleri yapılıyor. Yine büyüme tahminlerine göre Japonya yüzde 1'e bile ulaşamayacak.

Borç yükü altında ezilmeye başlayan ve konut sektöründeki yavaşlamanın iyice hissedildiği Çin'de 2017'de ekonominin yüzde 6,0 genişlemesi beklenirken, gelecek yıl büyüme ani bir frenle yüzde 4'e inebilir. Dünyanın ağır topları arasında sadece Hindistan'ın yüzde 7,5'lik sağlam bir performans göstermesi bekleniyor. İki yıl süren resesyondan sonra Rusya ise yeniden büyümeye geçecek.

Türkiye için iyimser tahmin

Finans kuruluşlarının Türkiye için 2017 yılı büyüme tahminleri yüzde 2,6 ile 3,3 arasında değişirken, The Economist Türkiye için iyimser tahminde bulunuyor. Dergide göre Türkiye ekonomisi gelecek yıl yüzde 3,3 büyüyebilecek. IMF, Türkiye'nin 2017'de yüzde 3, Morgan Stanley yüzde 2,6 büyüyeceğini öngörüyor. Türkiye'de yaşanan darbe girişiminin AKP hükümetine desteği artırdığı yorumunu yapan dergi, 2017'de Türkiye'de kişi başına gelir 9.821 dolar olarak gerçekleşeceği tahmininde bulundu. Satın alma gücü paritesine göre ise kişi başına gelir 21.800 dolar olacak. Enflasyon oranını yüzde 7,2, bütçe açığının GSYH'ye oranını yüzde 2 olarak öngördü.

Gıda enflasyonuna bakıldığında, 2017 yılında yüzde 7 olarak gerçekleşmesi ve sonrasında nispeten yatay seyir izlemesi bekleniyor. Brent tipi ham petrol yıllık ortalama fiyatının 2017 yılında 50,7 dolar/ varil civarında olması ve sonrasında ise tediciler olarak yükselmesi varsayıldı.

Sanayi Üretim Endeksi, Ortalama / Arındırılmamış Yıllık Değişim (%)

2007	7,0
2008	-0,6
2009	-9,9
2010	12,8
2011	10,1
2012	2,5
2013	3,0
2014	3,6
2015	3,2
*2016	1,8

Kaynak: TÜİK / *Ocak-Ekim

	YİÜFE	TÜFE
2007	5,9	8,4
2008	8,1	10,1
2009	5,9	6,5
2010	8,9	6,4
2011	13,3	10,4
2012	2,4	6,2
2013	6,9	7,4
2014	6,3	8,2
2015	5,7	8,8
*2016	2,8	7,2
*2017	6,5	

Kaynak: TÜİK / *2016 Ekim ayı itibarıyla - 2017 Genel Tahmin

Bu varsayımlara göre TÜFE yıllık artış oranının 2017 yılında yüzde 6,5'e gerileyeceği, Orta Vadeli Program (OVP) döneminin sonunda ise yüzde 5 olarak gerçekleşeceği öngörülüyor.

2015 yılında TÜFE artış oranı yüzde 8,8 olarak kaydedildi. 2016 yılı Ocak-Ekim döneminde ise TÜFE birikimli artış oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre yaklaşık 1,6 puan azalarak yüzde 7,2 olarak gerçekleşti. Bu gelişmede, yıl genelinde olumlu seyreden gıda fiyatları ve Türk Lirasındaki değer kaybının enflasyon üzerindeki etkilerinin azalması sonucu çekirdek enflasyondaki azalma etkili oldu.

Öte yandan, tütün ürünleri fiyatlarındaki belirgin artış ise TÜFE birikimli artış oranındaki yavaşlamayı sınırladı. TÜFE'de 2016 yılı Ekim ayı itibarıyla yıllık artış hızı yüzde 7,16'ya

geriledi. Yılın geri kalanında TÜFE yıllık artış oranının yatay bir seyir izlemesi ve yıl sonunda yüzde 7,5 olarak gerçekleşmesi bekleniyor. 2016 yılının genelinde, küresel finansal koşulları görece iyileşme göstererek, yurt içi kredi artış hızı yavaşladı ve artan dış ticaret hadleri dış dengeyi iyileştirici şekilde gerçekleşti. Bu gelişmeler sonucunda TCMB 2015 yılında ilan ettiği şekilde, geleneksel olmayan para politikası çerçevesini terk ederek ve faiz koridorunu politika faizi etrafında daha simetrik hale getirecek şekilde daraltarak, 2016 yılı Mart ayından itibaren faiz koridorunun üst bandında toplamda 250 baz puan indirime gitti. Bunun yanı sıra TCMB, finansal istikrar destekleyici, döviz ve Türk Lirası likiditesini düzenleyici adımlar attı. Bu doğrultuda, zorunlu karşılık oranları düşürülerek, teminat koşulları sadeleştirildi.

“Ekonomide belirgin bir yavaşlama kaçınılmaz”

Deloitte Türkiye Ekonomi Danışmanı Dr. Murat Üçer, hazırladığı “Deloitte Türkiye'nin Ekonomik Görünüm Raporu”nda, hem küresel ekonomi hem de Türkiye ekonomisindeki gelişmeleri değerlendirdi. Dr. Murat Üçer, Türkiye ekonomisinin büyüme dinamikleri açısından kritik bir eşiğe geldiğini vurguladı ve kapsamlı bir ekonomik program kurgulanmadan, siyasi bir istikrara kavuşmadan Orta Vadeli Program hedeflerinin tutmasını iyimser kaldığına değindi.

Büyümede son yıllarda hem bir yavaşlama hem de kalite konusunda sorunlar olduğunu vurgulayan Dr. Murat Üçer, Türkiye özelinde büyümenin daha çok yatırım ve ihracat ağırlıklı olmasının arzulanmış altını çiziyor. Dr. Üçer, 2016'dan başlayıp, 2017'ye uzanan Türkiye ve dünya ekonomisi üzerine sorularımızı yanıtlıyor....

Dünyaya baktığımızda 2016'da ekonomik görünüm nasıldı? 2017'de neler olabilir?

Dünya ekonomisi 2016 yılını da oldukça vasaat hatta küresel krizden beri görülen en düşük büyüme oranı ile kapatıyor. Önümüzdeki yıl büyümede bir miktar iyileşme beklenmekle beraber, 2017 riskler ve belirsizliklerle dolu bir yıl... Yılın başında olumluya dönen gelişmekte olan ülkelere dönük algı sürüyor, bu çerçevede gelişmiş ekonomiler (GE) ile gelişmekte olan ekonomiler (GOE) arasındaki son yıllarda daralan büyüme makasının da ikinci lehine açılmaya devam etmesi bekleniyor. Ancak ABD seçimleri sonrası görülen fiyatlama (örneğin ABD uzun vadeli faizlerinde ve dolardaki sert hareketler) bu görece olumlu algıyı tersine çevirebilir. Fed'in aralıkta faiz artırımına gitmesiyle 2016'yı tek artırımla kapatmasına kesin gözüyle bakılıyor. (Not: Bu mülakat son OPEC, Fed ve TCMB toplantıları ve 3. çeyrek GSYH rakamları ve revizyonu öncesinde gerçekleştirilmiştir.)

2017'de ise genel piyasa beklentisi şimdilik iki faiz artırımını şeklinde. Ancak seçim sonrası belirsizlik öngörüleri zorlaştırıyor. Avrupa ve Japonya Merkez

Bankaları ise para politikasında görece genişlemeci duruşlarını koruyacak. Petrol ve genel olarak emtia fiyatlarında

bir toparlanma var; bu zaten GOE'lere genelleme yardımcı olan bir faktör. OPEC ve OPEC dışı ülkelerin üretimi azaltmakta

anlaşması petrol fiyatlarına bir miktar daha yükseliş getirebilir. Çin'de büyümenin ilk üç çeyrekte istikrarlı seyri, bu başlıktaki endişeleri şimdilik azaltsa da Çin küresel ekonomi için önemli bir risk başlığı olarak takip edilmeye devam edilecek. Küresel ekonominin geneli düşünüldüğünde önümüzdeki dönemle ilgili en temel risk unsurunun siyaset olduğunu söyleyebiliriz. Brexit ve ABD seçimlerinin ardından Avrupa'da yaklaşan seçimler, popülizmin GE'ler için göttükçe belirgin bir risk faktörü olduğunu gösteriyor. Trump'ın izleyeceği politikalar da önemli bir belirsizlik kaynağı...

Türkiye ekonomisine gelirse, büyüme ve istihdam konusunda neler söylersiniz?

Yılın ikinci çeyreğinde başlayan yavaşlama eğiliminin, 15 Temmuz darbe çözümleri sonrasında derinleştiği görülüyor. Ancak şunu da eklemek lazım; son dönemde büyümede görülen yavaşlamanın önemsemeli nedenleri olmakla beraber, artık yapısal olarak da bir yavaşlama trendine girilmiş gibi gözüküyor. Verimlilik artışlarının yerinde sayması, borç ve iç talep ağırlıklı bir büyüme modelimizin olması, büyüme açısından uzun vadede en temel sorunu oluşturuyor. Deloitte'a göre yılın tamamı ve 2017 için, büyümenin son çeyrekteki seyri kritik olacak. Ancak şu an için 2016'nın yüzde 2,6 civarı bir büyüme ile kapatılması, 2017'de ise büyümenin yine bu düzeylerde oluşması bekleniyor. Önümüzdeki dönem için büyümede yavaşlamanın devam ettiği ve işgücüne katılım oranının ise tekrar azalma trendine girmediği bir senaryoda işsizlik oranında artış kaçınılmaz olduğu gözüküyor.

Enflasyon ve para politikası hakkındaki öngörülerinizi öğrenebilir miyiz?

Tüketici fiyatları enflasyonu (TÜFE) genelleme hedef üstü ve dalgalı bir seyir izlerken, üretici fiyatları enflasyonu (ÜFE) düşük düzeylerini koruyarak maliyet yönlü baskıların sınırlı kaldığını gösterdi. TÜFE'deki oynaklık ve son dönemdeki gerilemede ana etken gıda fiyatlarıydı. Bu gerilemeye gerek baz etkisi gerekse kurun son aylara kadarki görece istikrarlı seyri sayesinde çekirdek enflasyonu da eşlik etti. Ancak, TL'nin son dönemdeki sert

kayıpları, çekirdek enflasyondaki bu olumlu tablonun sona ereceğine işaret ediyor. Diğer yandan enflasyonda belli bir katılık oluşmuş durumda. Enflasyonu düşürmek için çok kapsamlı bir yaklaşım, bir toplumsal uzlaşmaya gerek olduğu görülüyor. Bunun olmadığı bir senaryoda, enflasyonda kalıcı bir düşüş beklemek pek mümkün görünmüyor.

Merkez Bankası, (MB) mart ayında başlattığı faiz indirimlerine kurda yaşanan dalgalanmadan ötürü ekimde ara verdi; TL'deki sert değer kaybı kısmi toplantısında ise yaklaşık 25 baz puanlık bir faiz artırımını getirdi. Böylece MB, liradaki zayıflama ve enflasyon dinamikleri konusunda rahat olmadığını göstermiş oldu. Ayrıca piyasa beklentilerinin üzerinde adım atarak gerektiğinde harekete geçeceğini de sinyalini verdi. Bu esnada MB çeşitli likidite önlemleri ile önce TL piyasasında rahatlatmaya çalıştı. Ancak son dönemde bunların yerini kurda yaşanan sert değer kayıpları dolayısıyla döviz likiditesi sağlamaya yönelik önlemler aldı. Kur tarafında devam eden kayıplar, MB üzerindeki baskının ortadan kalkmadığını, belirsizliklerin artarak devam ettiğini gösteriyor.

Maliye politikası halen güçlü yanınızı teşkil ediyor mu?

Bir anlamda evet. Ama bütçe gelişmeleri manşet düzeyde çok alarm verici olmasa da, önemli bazı riskler de barındırıyor. Faiz dışı giderlerdeki artışın vergi gelirlerindeki artıştan hızlı seyretmesi, bir defaya mahsus gelirler hariç tutulduğunda faiz dışı dengenin artık belirgin şekilde açık verir

hale gelmiş olması ve faiz dışı giderlerin kontrol edilmesinde yaşanan güçlükler bu risklerin başında geliyor. Ek olarak, son dönemde kamu harcamalarında saydamlık konusuna özellikle uluslararası kuruluşlar tarafından (IMF, OECD, Dünya Bankası) sıkça dikkat çekildiği gözlemleniyor. Merkezli Yönetim borç stoku ise görece istikrarlı seyrini sürdürüyor. Ancak yukarıda değinilen riskler göz önünde bulundurulduğunda, maliye politikasında manevra alanı çok geniş olduğu da söylenemiyor.

Son olarak cari açık ve dış finansman ile ilgili görüşlerinizi alabilir miyiz?

Cari açığa, düşük enerji fiyatlarının desteklediği daralma eğiliminin son aylarda tersine döndüğü görülüyor. Enerji ve altın hariç cari dengedeki bozulma, temelde turizm gelirlerindeki zayıflamadan kaynaklandı. Dış ticaret tarafında da son aylarda bir bozulma görülüyor. Deloitte'un beklentisi 2016 yılının 34-35 milyar dolar civarında cari açık ile tamamlanmasından sonra 2017'de de benzer – hatta bunun hafif üstünde – bir düzeyin gerçekleşmesi. Türkiye'nin 200 milyar dolar civarında (cari açık ve kısa vadeli dış borç birlikte düşünüldüğünde) bir finansman ihtiyacı olduğu biliniyor. Geçmiş yıllarda bu rakamlar sorun teşkil etmedi, önümüzdeki sene de etmeyebilir. Ancak bu rakamlar rehavete kapılacak bir durumumuz hiç olmadığına işaret ediyor; gerek küresel piyasalardaki riskler, gerekse içeride siyasi ortamın yarattığı belirsizlik finansman açısından bizi hiç de kolay bir yılın beklemediğini gösteriyor.

2017 dolarda volatilité dalgası

Yaşar Üniversitesi Ekonomi Bölümü Öğretim Üyesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdür Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Serpil Kahraman, 2016 yılının gerek küresel ekonomiler, gerekse Türkiye ekonomisi için belirsizliklerin hakim olduğu bir yıl olduğunu belirtiyor. Kahraman, küresel ekonomide risklerin aşağı yönlü seyrine paralel olarak, büyümenin düşük düzeyde ilimli seyrine önmümüzdeki yıl da devam edeceğini ve 2017 yılının finans piyasalarında volatilitenin yüksek olacağını sözlerine ekliyor.

"Ülke ekonomilerine bakıldığında sermaye akışında düşüşün de etkisiyle ilimli düşük büyüme devam ediyor" diyen Yrd. Doç. Dr. Serpil Kahraman, KAYSO Bilgi'nin sorularını yanıtladı.

2016 dolar yatırımcısı için nasıl bir yıl oldu? 2017 yılında piyasalarda öncelikle dolanın seyrini için öngörü nedir?

2016 yılına 2.9218 ile karşılaman ve yıl boyunca yüksek volatilitenin koruyan Amerikan doları, her ne kadar nisan-mayıs aylarında 2.80 seviyesini test etse de aralık ayı itibarıyla TL karşısında rekor üzerine rekor kırmıştı. ABD seçimlerinin sonuçlanması ve Obama'nın para politikalarının olumlu etkileri ile birlikte yukarı yönlü hızla hareketlenen Amerikan dolanın nasıl bir performans sergileyeceği gündemde ön sırada yer alıyor. Bildiğiniz

üzere Merkez Bankası Başkanı Murat Çetinkaya'nın açıklamaları ve kamu kurumlarının varlıklarını TL'ye çevirme girişimleri dolanın ateşini bir nebze de olsa düşürebilmişti. Küresel ekonomide ilimli da olsa büyüme seyrini, kısım ayı OPEC toplantısında alınan arzı kısma kararıyla birlikte toparlanma sürecine giren petrol fiyatları, öte yandan sıkı bir maliye politikası izleyecek olan ABD'nin bono ve tahvil satışlarına devam edecek oluşu dolanın özellikle rakibi euro karşısında değer kazanmasına destek olacaktır. 2017 yılında dolanın volatilitesi oldukça yüksek olacak, zaten analistlerin tahminlerinden de bu durumu görebilirsiniz. Tahminim kur fiyatının, mevcut 3.62 seviyelerinde yukarı yönlü trendini koruması durumunda, kısa vadede hedef 3.90 bandına doğru kayacaktır.

Altın cephesinde beklentiler nelerdir? Önmümüzdeki yıl altın, yatırımcılar için yeniden güvenli bir liman olabilecek mi?

Genel olarak her ne kadar belirsizlik ortamında ve yüksek volatilitenin hakim olduğu piyasalarda görece az etkilenmesi dolayısıyla görece güvenli bir liman olarak görünümün enstrümanı olan altın, analistlerin tahminlemesi en güç enstrümandır diyebiliriz. Hatırlarsak 2001 yılında ons değeri 256 dolar iken, 2011 yılına dek yaklaşık yüzde 650 artışla 2.000 dolar seviyesini test etmişti. Ancak Fed'in para politikalarının etkisiyle, 2013 yılından itibaren üst üste düşüş kaydeden altın, her ne kadar geçtiğimiz yıl itibarıyla yükseliş trendi yakalayarak temmuz ayında ons altın 1360 doları görmüş olsa da, yatırımcısının önemli bir bölümünü kaybetmiş görünüyor. Merkez bankalarının

özellikle de Fed'in faiz kararları altının geleceği için önemli bir göstere. Zira Fed'in faiz artırım beklentileri, öte yandan başkanlık seçimlerini takiben revize edilen ABD'nin makro görünümü, yılın son ayı itibarıyla altının sert düşüşüne neden oldu. Halihazırda 1150 dolar bandını kıramayan ons altına önmümüzdeki yıl itibarıyla, özellikle Fed faiz kararlarının ve enflasyonist baskıların altına yön vereceğini hatırlatalım. Öte yandan Fed'in faiz artışında olası ilimli hareket etmesi durumunda, doları baskılayarak altın talebini ve dolayısıyla fiyatları yukarı itecektir.

Petrol fiyatları bir nebze toparlansa da uzun süredir düşük seyrediyordu. 2017 yılı için öngörünüz nedir?

2016 yılında küresel talep azlığına paralel olarak üretim miktarını kısma yoluna gitmeyen OPEC'in aslında bir nevi petrol fiyatlarındaki düşüşü göz yumduğu söylenebilir. Düşük petrol fiyatlarından en fazla etkilenen petrol ihracatçı ülkelerin başında Rusya, Suudi Arabistan ve Venezuela geliyor. Kaldı ki ihracat gelirlerinin yüzde 95'ini petrolün oluşturduğu Venezuela'nın yüksek kamu siyasi istikrarlılıkla birlikte yüksek kamu harcamaları artık sürdürülemez, hatta iflas söylentileri piyasalarda dolaşıyordu. Ancak OPEC'in 30 Kasım'da Viyana toplantısında sürpriz bir şekilde 2008 küresel krizinden sonra ilk kez arzı kısma kararı ile birlikte Brent petrolün varil fiyatı yüzde 8 artışla yeniden 50 doların üzerine çıkmıştı. Önmümüzdeki yılın ilk yansında da yukarı yönlü fiyat hareketi sınırlı da olsa devam edecektir. Yılın ikinci yansında ise Mayıs 2017'de gerçekleşecek OPEC toplantısı ile birlikte ABD'nin kaya petrolü üretim seviyesi belirleyici olacaktır. Ham petrol fiyatlarına istinaden tahminler 70-80 dolar aralığında seyrediyor. Hatırlarsak, 2014 Haziran ayında petrol varil fiyatı 110 dolar seviyesini görmüştü.

Öncelikle büyüme oranlarının uzun zamanlar düşme eğiliminde olduğunu görüyoruz. Küresel ekonomide büyüme tahminleri nedir?

Bildiğiniz üzere Uluslararası Para Fonu (IMF), son yayınladığı "Dünya Ekonomik Görünüm" raporunda küresel

ekonomide büyüme tahminlerini aşağı çekerek, önmümüzdeki yıl için yüzde 3.4 olarak revize etmiştil. Ancak gerçekleşme yüzde 3'ün altında kalacaktır. Büyüme bu yıl ise yüzde 2,4 seviyesinde kapatacak gibi görünüyor. Brexit'in gerçekleşmesi ve ABD'de büyümenin beklenenin altında kalması trendin aşağı yönlü seyrinde önemli etken olsa da önmümüzdeki yıl toparlanacaktır. AB, her ne kadar Brexit'i derinden hissetse de, İngiltere'nin birlik ile ekonomik ilişkilerindeki belirsizlik hakimiyetini sürdürse de para politikalarındaki gelişmeler ve mali kararlar ile düşük seyreden petrol fiyatları ve tabii Almanya'nın da desteğiyle -ki Almanya büyüme beklentisi 0,3 puan artarak 1,7'de revize edilmişti- iyileşme süreci 2015'e göre ilimli bir seyrile 2017 büyüme tahmini yüzde 1,5.

Gelişmekte olan ülke ekonomilerine baktığımızda ise, sermaye akışında düşüşün de etkisiyle ilimli düşük büyüme devam ediyor. Özellikle yapısal reform ve düzenlemelerin devreye girmesiyle birlikte yatırımdan tüketime ve sanayiden hizmetlere doğru orta vadede yeni dengelerini bulmaya çalışacak olan Çin ekonomisinin 2016'da yüzde 6.6 ve 2017'de yüzde 6,2 büyümesi bekleniyor. Öte yandan büyüme rakamlarının Türkiye için de aşağı yönlü revize edildiğini görüyoruz. T.C. Merkez Bankası kısım ayı beklentisi anketi sonuçlarında büyüme tahminleri, gerek içinde bulunduğumuz yıl gerekse

2017 yılı başında yüzde 0,3 aşağı revize edilerek, 2016 için yüzde 2,9 ve 2017 yılı için ise yüzde 3,3 olarak açıklandı. Piyasalarda artan belirsizlik ortamına işaret ederek, haliyle böyle makroekonomik politikaların ekonomik aktiviteyi desteklemekte yetersiz kaldığına vurgu yapan IMF'in Türkiye büyüme öngörüsü ise, 2017 yılında yüzde 3 olurken, içinde bulunduğumuz yıl daha iyimser bir tahminle yüzde 3,3 den kapatması yönünde. Esasen küresel ekonomide risklerin aşağı yönlü seyrine paralel olarak, büyüme düşük düzeyde ilimli seyrine önmümüzdeki yıl da devam edecektir.

Büyüme oranlarının aşağı yönlü revize edildiğini belirttiniz, bu doğrultuda enflasyon tahminleri için de aynı beklentiden bahsedebilir miyiz? 2017 yılında enflasyon hedeflememize ne denli yaklaşıyoruz?

Öte yandan önmümüzdeki yılda da büyüme hızındaki yavaşlaması, enflasyonun aşağı yönlü seyrine desteği gelişmekte olan ülkeler için oldukça sınırlı kalacaktır. Para politikalarında sadeleşme sürecine devam eden Merkez Bankası, küresel piyasalardaki gelişmeler özellikle döviz kurlarında yüksek volatilité riski ve artan ithalat fiyatları neticesinde hedef değışken TÜFE'de yüzde 6,5 olan 2017 enflasyon beklentisini yüzde 7 olarak revizyona gitmiştir. IMF'in ön görüşü de yüzde 5 hedefinin 3 puan üzerinde yüzde 8 olarak açıkladı. TÜFE 2017'yl yüzde 7,7-8 bandında kapatacaktır.